

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 17P/407/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513245336
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Štannerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2014:1513245336.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Štannerovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. Y., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7a, Bratislava, dieťa rodičov, matky: X. J., trvale bytom J., C. nám. X a otca: C. Y., trvale bytom E. XXX, na návrh otca o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 26.11.2013, tunajšiemu súdu doručeným dňa 2.12.2013, sa otec domáhal zníženia svojej vyživovacej povinnosti k maloletej T. Y., nar. XX.X.XXXX, na minimálnu sumu, a to 10,-€ späťne od nástupu do výkonu trestu od 6.11.2013, nakoľko je pracovne nezaradený, bez príjmu a je psychiatricky liečený liekmi. Písomným podaním súdu doručeným dňa 25.6.2014 požiadal o pojednávanie bez svojej prítomnosti a zotrval na návrhu o zníženie výživného na minimálnu čiastku.

Matka s návrhom nesúhlasila. Poukázala na to, že otec maloletej je vo výkone trestu odňatia slobody práve z dôvodu, že si k dcére nikdy neplnil svoju vyživovaciu povinnosť podľa rozsudku o rozvode, preto aj podala na neho trestné oznámenie.

Kolíznym opatrovník žiadal návrh zamietnuť.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že manželstvo rodičov maloletej bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 23.3.2004, č.k. 69Croz 17/02 a zároveň bola aj schválená rodičovská dohoda o výkone rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva, v rámci ktorej bola zverená do výchovy a opatery matky a otec sa zaviazal platiť na ňu výživné v sume 3.000,-Sk mesačne. V tej dobe sa zárobok matky pohyboval okolo sumy 15.000,-Sk netto mesačne, otec pracujúci ako barman zarábala 8.000,-Sk netto mesačne.

V súčasnosti je matka je vydatá, žije v spoločnej domácnosti s manželom a dvomi maloletými deťmi. Dňa 25.5.2012 jej pribudla jedna nová vyživovacia povinnosť k synovi R. J.. V sledovanom období bola poberateľkou materských dávok do decembra 2012. Od januára 2012 má vyplácaný rodičovský príspevok v sume 199,60 € mesačne a v roku 2014 v sume 203,20 € mesačne. Nárok na čerpanie rodičovskej dovolenky má do mája 2015. V živnostenskom ani v obchodnom registri evidovaná nie

je. Zdravotný stav jej nezvyšuje trvalo náklady na výživu. S rodinou býva v dvojgársónke, ktorej je vlastníčkou, iné nehnuteľnosti nevlasťní. Manžel matky dosiahol v roku 2013 priemerný čistý mesačný zárobok 841,68 € a za prvý polrok roku 2014: 996,62 €.

Otec sa od 6.11.2013 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Y. nad G.. Trest mu bol uložený Okresným súdom Bratislava V dňa 16.8.2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 5T 50/2013 pre neplnenie vyživovacej povinnosti podľa § 207 ods. 3 TZ. Podľa oznámenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Y. nad G. zo dňa 27.5.2014 má otec predpokladaný koniec trestu dňa 6.11.2014. Od 6.11.2014 má dátum nástupu trestu nariadeného dňa 27.2.2009 Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 1T 31/09 pre neplnenie vyživovacej povinnosti podľa § 207 ods. 3 TZ s predpokladaným koncom trestu dňa 6.11.2015. Pracovne je zaradený od januára 2014 a výška jeho celkovej čistej pracovnej odmeny do apríla 2014 činí 117,55 €. Podľa správy Sociálnej poisťovne pobočka Galanta zo dňa 28.5.2014 bol otec registrovaný v ich informačnom systéme ako zamestnanec dohodár u zamestnávateľa W. L., s.r.o., v období od 28.1.2012 do 31.12.2012, ako zamestnanec dohodár u zamestnávateľa G., s.r.o. - G. agentúra C. v období od 16.10.2012 do 28.11.2012, ako zamestnanec s pravidelným príjmom u zamestnávateľa G. servis R. SK v období od 17.12.2012 do 18.2.2013, ako zamestnanec s pravidelným príjmom u zamestnávateľa S., s.r.o. v období od 5.5.2013 do 10.5.2013, ako fyzická osoba vykonávajúca dohodu o pracovnej činnosti u zamestnávateľa G. F. v období od 10.6.2013 do 12.7.2013, ako zamestnanec s pravidelným príjmom u zamestnávateľa G., s.r.o. - Personálna agentúra C. v období od 23.10.2013 do 28.10.2013, ako zamestnanec s pravidelným príjmom u zamestnávateľa Ústav na výkon trestu odňatia slobody - odsúdení v období od 28.1.2014 do 11.2.2014, a tiež od 4.3.2014. V sledovanom období pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody otec nebol poberateľom štátnych dávok. V obchodnom ani v živnostenskom registri evidovaný nie je.

Maloletá T. je vo veku trinásť a pol roka, v septembri nastúpi do ôsmeho ročníka

základnej školy. Za školské obedy jej matka hradí približne 23,-€ mesačne, do školy chodí maloletá pešo, nakoľko sa škola nachádza v blízkosti jej bydliska. Raz do týždňa chodí jazdiť na kone, kde jednorazový poplatok je 15,-€, chodí tiež na karate s polročným poplatkom 100,-€, na vlastné náklady si zaobstaráva športové vybavenie. Od roku 2012 nosí fixný zubný aparát so vstupnými nákladmi 160,-€, pričom každých 6 týždňov platí za lekársku kontrolu 4,-€. Pred dvomi rokmi jej bol diagnostikovaný S. syndróm, za vykonanú diagnostiku zaplatili 50,-€, sporadicky matka vynakladá finančné prostriedky za potvrdenie autistického centra S. potrebného pre školu, ktorú maloletá navštevuje, kvôli jej špeciálnemu pedagogicko-výchovnému plánu. T. je alergička, podľa vyjadrenia jej matky doplatky za lieky sú minimálne.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zák. o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

V zmysle ods. 3 cit. § pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Od určenia doterajšieho výživného na maloletú T. uplynulo desať rokov. Maloletá prešla od predškolského veku až na druhý stupeň základnej školy, od septembra 2014 sa stane žiačkou predposledného ročníka. Postupným nárastom životných nákladov a predovšetkým jej fyzickým a psychickým vyspíevaním sa výdavky na uspokojovanie jej odôvodnených potrieb primeraným spôsobom zvýšili.

Matka mala v minulom období príjem z pracovného pomeru, v súčasnosti čerpá rodičovskú dovolenku, zmenil sa teda charakter jej príjmu, ako aj jeho výška. Pribudla jej jedna nová vyživovacia povinnosť, uzavrela druhé manželstvo.

Otec vykonáva trest odňatia slobody pre neplnenie si vyživovacej povinnosti k maloletej T.. Podľa referencií matky otec si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletej podľa rozsudku o jej určení na čas

po rozvode manželstva nikdy neplnil, preto aj na neho podala trestné oznámenie. V čase určenia výživného otec pracoval ako barman so zárobkom 8.000,-Sk mesačne. V súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody a je pracovne zaradený.

Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 veta prvá cit. § obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa ods. 4 veta prvá cit. § pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Matka maloletej poskytuje osobnú opateru, na ktorú je potrebné prihliadať ako na určitú kompenzáciu jej finančnej povinnosti k nej.

Podľa ods. 5 cit. § výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Takýmito výdavkami rodiča sú napr. dobrovoľné finančné záväzky voči právnickým či fyzickým osobám (pôžičky, úvery, leasingy), ako aj exekúcie v dôsledku neplnenia si týchto finančných záväzkov, alebo súdom určených povinností.

Podľa § 75 ods. 1 Zák. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Odôvodnené potreby oprávneného (dieťaťa) zahŕňajú jednak potreby základné: stravovanie, ošatenie, hygiena, školské výdaje, cestovné do školy, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky spojené s príležitostnou liečbou a pod., ako aj potreby v širšej miere prispievajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka: kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záujmy, záľuby, dovolenky atď., to všetko v závislosti od veku.

Schopnosti a možnosti povinného (rodiča) sú dané nielen jeho preukázanými zárobkovými pomermi, ale tiež všetkými ďalšími príjmami, najvyššie dosiahnutým vzdelaním, praxou, odbornosťou, pracovným zaradením, rozsahom a druhom vykonávanej pracovnej aktivity, vekom, zdravotným stavom, počtom vyživovacích povinností a pod. U osôb samostatne zárobkovo činných je to aj ich kreativita, flexibilita, miera pracovného nasadenia, schopnosť presadiť sa v konkurencii a v neposlednom rade rozsah a druh predmetu podnikania zapísaného v živnostenskom liste alebo predmetu činnosti firmy zapísanej v obchodnom registri.

Vo všeobecnosti akékoľvek zníženie výživného na maloleté dieťa nie je v jeho záujme, keďže tým zákonite dochádza k poklesu jeho životnej úrovne. Pokiaľ však na strane povinného rodiča nastanú podmienky odôvodňujúce zníženie jeho vyživovacej povinnosti, súd musí v dôsledku podstatnej zmeny pomerov rozhodnúť o novej výške výživného. Musí ísť pritom len o takú zmenu pomerov u povinného rodiča, ktorá je trvalého alebo dlhodobého charakteru a nebola vyvolaná úmyselne, resp. nevznikla jeho subjektívnym zavinením. Pôjde tak predovšetkým o odchod do starobného dôchodku, kedy sa jediným príjmom rodiča stáva starobný dôchodok a o invalidizáciu či dlhodobé alebo trvalé zhoršenie

zdravotného stavu rodiča majúce za následok stratu jeho spôsobilosti vykonávať dovtedajšie povolanie, a s tým spojené výrazné zníženie jeho príjmu, alebo aj zvýšenie nákladov na vlastnú obživu (za lieky, diétne stravovanie, kompenzačné pomôcky a pod.).

V danom prípade je dôvodom zníženia vyživovacej povinnosti otca k maloletej uvedeným v návrhu otcov výkon trestu odňatia slobody. Tento bol otcovi uložený v dôsledku dlhodobého neplnenia si vyživovacej povinnosti k maloletej (§ 207 TZ) podľa súdneho rozhodnutia (rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 23.3.2004, č.k. 69Croz 17/02).

Situácia, v ktorej sa otec maloletej nachádza, a kedy je jeho príjem tvorený a limitovaný pracovnou odmenou v rámci pracovného zariadenia počas výkonu trestu odňatia slobody, vznikla jeho subjektívnym zavinením. Povinnosťou otca bolo riadne si plniť vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére, pričom si musel byť vedomý sankcií, ktoré môžu byť voči nemu uplatnené v prípade, že túto povinnosť bude ignorovať. Svojím počínaním preniesol ťarchu celej výživy maloletej na jej matku, ktorá má v súvislosti s čerpaním rodičovskej dovolenky obmedzené príjmové možnosti. Tým, že matka je poberateľkou rodičovského príspevku, z ktorého objektívne nedokáže zabezpečiť ani základné potreby svojej a maloletej dcéry, pričom má vyživovaciu povinnosť aj k mladšiemu dieťaťu, je zákonite na výžive maloletej Kristíny zúčastnený aj manžel matky, ktorého povinnosťou však nie je podieľať sa na výžive maloletej, ale len na jej výchove (§ 30 ods. 2 Zák. o rodine).

Povinnosťou každého rodiča je nielen na výživu svojho nezaopatreného maloletého dieťaťa prispievať, ale ho riadne aj užiť, a to aj na úkor svojich vlastných potrieb.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade vyživovaciu povinnosť otca nie je možné znížiť, nakoľko aktuálny stav si zaviniť sám neplnením si vyživovacej povinnosti, a preto sa nemôže domáhať zbavenia ani časti tejto povinnosti na úkor maloletej. Z toho dôvod bol návrh otca ako nedôvodný zamietnutý.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, trojmo, na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom podpísaného súdu, so všeobecnými náležitosťami podľa § 42 ods. 3 O.s.p. a náležitosťami podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v ako rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha, a to len z dôvodov podľa § 205 ods. 2 O.s.p. (vady konania podľa § 221 ods. 1, iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, neúplné zistenie skutkového stavu veci pre nevykonanie navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, nesprávne skutkové zistenia, existencia ďalších skutočností alebo iných dôkazov doteraz neuplatnených - § 205a, nesprávne právne posúdenie veci.)